

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32

T.C
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2018/9861
Karar No. 2018/18648
Tarihi: 13.09.2018

- SERBEST BÖLGEDE ÜCRETLERDEN KESİLMEYEN VERGİLERİN İŞÇİYE DEĞİL İŞVERENE TEŞVİK OLARAK VERİLMİŞ OLDUĞU
- İŞÇİLERİN ÜCRETLERİNDEN KESİLMEYEN VERGİYİ TALEP EDEMEYECEĞİ

ÖZETİ: Serbest bölgede faaliyet gösteren yatırımcı-üreticinin bu bölgede ürettiği ürünlerinin FOB bedelinin en az %85 ini yurt dışına ihraç etmeleri halinde ihracaata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek amacıyla istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edileceği belirtilerek üretici ve ihracatçılara yönelik teşvik ve destek sağlanmakta olup, gelir stopaj teşviki işçilere sağlanan avantaj olmayıp işverenlerin istihdam maliyetini azaltmaya yönelik teşvik oluşu dikkate alındığında çalışanların bu teşvik unsuru üzerinden hak iddia etmeleri mümkün değildir. Sonuç olarak tahakkuk edecek verginin devlete ait vergi oluşu ve devletinde serbest bölgede faaliyet gösteren işverenler açısından yatırım ve üretimi teşvik için almaktan vazgeçtiği ve terkin edilen bu tutar üzerinde işçinin hakkı bulunmadığından Mahkemece talebin reddi yerine yazılı gerekçe ile kabulüne karar verilmesi hatalıdır

DAVA: Miktar veya değeri temyiz kesinlik sınırını geçmeyen davalara ilişkin nihai kararlar 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 362/1-(a) maddesi uyarınca temyiz edilemez. Kesinlik sınırı kamu düzeni ile ilgilidir. Dosya içeriğine göre, dava tarihi itibarı ile davacının çalışmasının devam ediyor olması karşısında verilen kararın kesinlik sınırının altında kaldığından söz edilemeyeceğinden kararın kesin olduğu gerekçesiyle temyiz isteminin reddine ilişkin bölge adliye mahkemesince verilen karar, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 362. maddesine aykırı olup bölge adliye mahkemesince verilen 25/04/2018 tarihli EK KARARIN BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA karar verildi.

Hüküm süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı dava dilekçesinde özetle; davacının, davalının şirketinde çalıştığı, davalı şirketin %85 oranında ürettiği ürünleri ihraç ettiğini, bu nedenle mevzuat gereği serbest bölgede kendisinin ve burada çalışan işçilerin vergiden muaf olmasına rağmen çalışanlarından gelir vergisi kesildiğini, usulsüz kesilen 100,00 TL vergi alacaklarının davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekilinin cevap dilekçesinde özetle; davacının gelir vergisinin kendisine verilmesi talebinin mevzuata ve yasalara aykırı olduğunu belirterek davanın reddini talep etmiştir.

... 3. İş Mahkemesinin 19/07/2017 tarih ve 2016/395 Esas, 2017/431 numaralı kararında davanın kabulü ile talebi doğrultusunda 100,00 TL gelir vergisi alacağının yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararına karşı davalı tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuş, Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Taraflar arasında, davacının serbest bölge ücret alacağına hak kazanıp kazanmadığı noktasında uyuşmazlık bulunmaktadır.

Dosya içeriğine göre, davacı serbest bölgelerde uygulanan vergi muafiyetin uygulanması gerektiğini belirterek serbest bölge ücret alacağı talebinde bulunmuştur.

Mahkemece, bilirkişi raporu doğrultusunda, davacı ücretinden yapılan gelir vergisi kesinti miktarı 7208,96 TL olarak belirlenerek davanın kabulüne karar verilmiştir.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3.maddesinde, 24.02.2017 tarihli resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6772 sayılı kanun 7.maddesi ile değişiklikler yapılmıştır.

6772 sayılı kanun 7.maddesinde;"3218 sayılı Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ilk cümlesine "elde ettikleri kazançları" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile serbest bölgelerde, bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayrıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan ve hizmetin tamamını Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara veren hizmet işletmelerinin, söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye'ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi şartıyla bu hizmetlerden elde ettikleri kazançları" ibaresi eklenmiş ve (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85'ini yurt dışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu oranı %50'ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bakanlar Kurulu bu yetkiyi, stratejik, büyük ölçekli veya öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara yönelik olarak, bölge, sektör ya da faaliyet alanı itibarıyla farklılaştırarak veya kademelendirerek kullanabilir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir." hükmü düzenlenmiştir.

3218 sayılı Kanun geçici 3.maddesinin b bendi değişiklikten önce;" Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85'ini yurtdışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler gelir vergisinden müstesnadır. Bu oranı %50'ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Serbest bölgede faaliyet gösteren yatırımcı-üreticinin bu bölgede ürettiği ürünlerinin FOB bedelinin en az %85 ini yurt dışına ihraç etmeleri halinde ihracaata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek amacıyla istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edileceği belirtilerek üretici ve ihracatçılara yönelik teşvik ve destek sağlanmakta olup,gelir stopaj teşviki işçilere sağlanan avantaj olmayıp işverenlerin istihdam maliyetini azaltmaya yönelik teşvik oluşu

dikkate alındığında çalışanların bu teşvik unsuru üzerinden hak iddia etmeleri mümkün değildir. Sonuç olarak tahakkuk edecek verginin devlete ait vergi oluşu ve devletinde serbest bölgede faaliyet gösteren işverenler açısından yatırım ve üretimi teşvik için almaktan vazgeçtiği ve terkin edilen bu tutar üzerinde işçinin hakkı bulunmadığından Mahkemece talebin reddi yerine yazılı gerekçe ile kabulüne karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 13.09.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.